

Імунітет

Ремігіуш Мруз

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — А.В. Зотова

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Розділ 1 Клопотання

1 Белянська лікарня, Варшава

Ніч була однозначною. Минуле не хотіло здаватися, теперішнє не бажало тривати, а майбутнє, здається, й не приходило.

Йоанна Хилка думала, що зможе заснути тільки тоді, коли їй дадуть кінську дозу снодійного. Проте лікарі робили щось цілком інше.

Вона потрапила до лікарні непритомною; їй одразу поставили крапельницю, встановили катетер. Щось вкололи, провели планові аналізи і перевели в палату для кількох осіб. Для лікарів і медсестер це була така ж ніч, як і кожна інша. Пацієнтів із алкогольним отруєнням було до біса багато, хоча такі зазвичай не потрапляють у Белянську посеред тижня.

Вони також здебільшого не є авторитетними юристами, партнерами однієї з найбільших юридичних фірм у Варшаві, «Желязний і МакВей».

Хилка обійняла цю посаду завдяки маніпуляціям, безжалісності та хитрості, тобто саме у такий спосіб, про який колись мріяла. Вона ніколи не мала наміру стати однією з тих юристів, які довгими роками сидять на одному місці в очікуванні, доки не звільниться місце лишень тому, що хтось із партнерів вийшов на пенсію.

Як і не планувала того, що одного дня медичне обладнання буде помпувати літри рідин через її тіло, щоб вимити з нього алкоголь.

Вона нервово ворухнулася й прокашлялася. У горлі заболіло так, наче посеред літа вирушила на тривалу пробіжку в зеніт і впродовж двох годин не мала чим хоча б змочити губи.

Вона оглянула темну кімнату. Єдиним джерелом світла був вуличний ліхтар на паркувальному майданчику, але в напівтемряві вона побачила кількох інших пацієнтів. Усі спали.

Від Кордіана Оринського не було й сліду, хоча вона припускала, що це він привіз її сюди. Наскільки пам'ятала, він застав її в

квартирі, коли вона була в процесі спорожнення пляшки своєї улюбленої мексиканської горілки. Він дав їй лимонного соку, сказав щось про її батька, але більше нічого вона не могла згадати. Можливо, це й на краще.

Ніч справді нависла над нею, наче не давала видихнути. Йоанна відчула, що час — це суперник, із яким вона наполегливо бореться, намагається підштовхнути його вперед, зрушити на хвилину далі. Та все ж таки, щось наче стримувало її.

Вона якось дочекалася ранку, не зімкнувши очей. Ні медсестру, ні чергового лікаря не викликала. Припустила, що нічого доброго це не принесе. Йоанна мусила випити чогось міцного, але ніхто з них у цьому їй би не допоміг.

Ще до сходу сонця жінка кілька разів думала, що встане, піде до чергового лікаря і відразу ж виписеться. Але щойно вона піднімала руку, сили покидали її. Зрештою, вранці не стало краще.

Нарешті Йоанна заснула на кілька годин, а коли прокинулася, їй здалося, що повернулася в минуле. Розплющивши очі, побачила над собою обличчя людини, яку не бачила ще зі студентських часів. І про яку надто добре не згадувала.

На всіх університетських турнірах, симуляторах англійських moot court 1, вони виступали одне проти одного. Організаторам часто доводилося накладати на них імпровізовані покарання, такими запеклими були їхні сутички.

Й усе ж це Себастьян Сендал тепер стояв поруч із її ліжком. І тримав букет квітів, запах яких її дратував.

— Це що за бадилля? — прохрипіла вона.

Себастьян здійняв брови й нічого не відповів. Хилка відкашлялася.

— Коли вже приносиш мені смердючі бур'яни, то поясни.

Сендал переминався з ноги на ногу. Він не справляв належного враження. Йоанна знала, що він був наймолодшим суддею,

коли-небудь обраним до Конституційного Суду. Про нього казали, що був надією польського судочинства, що досягне висот, а, зрештою, можливо, навіть колись очолить Європейський Суд.

Але тепер він був схожий на розгубленого студента, який не знає, бува не сьогодні має бути іспит, чи все ж ні.

— Поклади оце десь або викинь у смітник, — порадила Йоанна.
— А потім скажи мені, що ти тут робиш? І де Зордон?

— Хто?

Себастьян окинув поглядом кімнату, ніби сподівався, що десь знайде вазу.

— Оринський.

— Цей твій стажист?

— Він тобі не мій.

— Я думав...

— Неправильно думав, — відрізала вона. — Сідай.

Коли вже знав, про кого йдеться, то мав стежити за новинами у ЗМІ про неї. Кордіан з'являвся там так само часто, як і вона, навіть якщо вони формально не вели певну справу разом. Хилка примружила очі й поглянула на Сендала. Насправді вона й сама чудово знала, як у нього справи. Вони не спілкувалися, але вона була в курсі всього — те, чого не оповідали ЗМІ, розповідав Facebook. Їй навіть не потрібно було нічого питати, щоб знати, на кому одружився, де відпочивав, на які фільми ходив, коли і в якій лікарні народився його хрещеник і як він виглядає. Нецікаво, як і будь-яка інша новонароджена дитина.

Сендал сів на ліжку.

— Що ти тут робиш? — запитала жінка.

Він знову оглянув кімнату.

— Гарне запитання.

— На яке ти повинен відповісти протягом кількох секунд.

— Мгм.

— Ну? Ти остання людина, яку я б очікувала тут побачити.

Він перевів подих і поправив поли піджака. Він носив хороший костюм, наче працював у приватному секторі, а не в державному. А може, це вже не актуальний стереотип? У Хилки склалося враження, що часи скромно вдягнених прокурорів і суддів, які скидають незграбність закону на свій зовнішній вигляд, минули. Тепер вони стежать за трендами, носять модні піджаки та зав'язують краватки так само, як це роблять найбільші зірки Голлівуду під час церемонії «Оскар».

Себастьян, без сумніву, належав до нового покоління юристів. У поєднанні з його компетентністю й упевненістю в собі це відчиняло перед ним багато дверей. Але в цей конкретний момент він був сам на себе не схожий.

— Я зателефонував до «Желязний і МакВей» і...

— Це ніколи не призводить ні до чого доброго, — урвала вона його. — Але гаразд, продовжуй.

— Я намагався тебе вистежити, чув, що ти повернулася в компанію.

— Хороші новини розносяться швидко.

— Погані ще швидше.

Йоанна здійняла брови.

— У будь-якому разі мені сказали, що ти в лікарні.

Їй було цікаво, що ж це за щедрий оповідач. Зордон точно ні, бо він чудово знав, що навіть погана брехня буде кращою за правду. Але в офісі було багато людей, радих поділитися цією новиною зі Сендалом.

— Ну, й подумав відвідати тебе, — додав Себастьян. — Адже якщо після університету нічого не змінилося, то існує велика ймовірність, що ніхто не принесе тобі квітів. Тобто, ніхто до тебе й не зазирне.

Власне, Хилка сподівалася, що так і буде.

— Що вони тобі сказали?

— Що у тебе якісь проблеми зі здоров'ям.

— І все?

— Я б не просив розповісти більше.

— Гаразд, — пробурмотіла вона. — А тепер перейдімо до теми, яка мене найбільше цікавить. Що ти в біса тут робиш? І навіщо тобі моя допомога?

— А хто сказав, що...

— Кажі, я не маю багато часу.

Він поглянув на ліжко, потім перевів погляд на інших пацієнтів. Вочевидь, вони вважали за честь удавати, що нечують розмови.

— Ти лежиш у лікарні, отже, часу маєш багато.

— Я скоро виписуюся.

— Не схоже на те.

— Неважливо, на що це схоже. Зовнішнє може бути оманливим.

Себастьян розтулив рота, але нічого не сказав. Якусь хвилину він виглядав так, наче намагався запхати свої думки подалі, не дозволяючи їм стати словами. Нарешті опустив голову.

— Мене звинуватили у скоєнні злочину.

Йоанна зиркнула на нього з недовірою.

— Тебе ні в чому не можуть звинуватити, бо тебе оберігає імунітет.

— Формально обвинувачення ще не висунули, але я знаю, що це лише питання часу.

Такого ще не було. Якщо пам'ять її не зраджувала, жоден суддя Конституційного Суду не був ані позбавлений імунітету, ані, тим паче, звинувачений у будь-якому злочині.

Хилка миттю забула про крапельницю, про ледь усвідомлений головний біль, про пересохле горло... і, передусім, про те, що була тверезою, як немовля. Вона не могла пригадати, коли востаннє могла таке про себе сказати.

Те, що сталося за останні кілька днів, справи, якими займалася... все було схоже на спогади, які належали комусь іншому.

Вона зосередила думки на Сендалі. Вирішила, що, оскільки пам'ять відмовляється співпрацювати в питаннях недавнього минулого, найкраще буде сконцентруватися на сьогоднішні.

— Ти впевнений, що звинувачення висунуть?

— Авжеж.

— Решта суддів зніме з тебе недоторканність?

— Не знаю, — відповів нерішуче. — Але... ні, мабуть, ні. Я так не думаю.

Йй це також не здавалося реалістичним сценарієм. Незважаючи на те, що — як і личить групі видатних юристів — члени Суду любили кидатися до горлянок одне одного, професійна солідарність була безкомпромісною, як і в будь-якому іншому судовому органі.

Хіба що звинувачення справді було б серйозним. Це змінило б суть речей.

— У чому тебе звинувачують?

— У вбивстві.

— Даруй, що?

— Прокурор висуне мені звинувачення за статтею сто сорок восьмою, Хилко. Треба повторювати?

— Ні. Навіть не варто цього робити, якщо не хочеш подіяти мені на нерви.

Хвилину вони мовчали. Власне, Хилка могла б пошепки запитати його, чи є у прокуратури вагомні докази, або ще тихіше запитати, чи справді він зробив те, у чому його звинувачують. Проте відповіді на ці запитання їй не надто цікавили.

— Можна це виграти? — запитала вона.

— Не знаю. Можливо.

«Це звучить доволі добре», — подумала вона. І здавалося саме тією справою, завдяки якій вона могла б повернутися на належне їй

місце в адвокатурі. Хоч свою посаду в юридичній фірмі Йоанна відновила, та відновлення репутації серед колег — якісно інша річ. Цього не досягне за один день. Хіба що вистoitь перед звинуваченнями судді Конституційного Суду.

Вона звузила очі.

— Тебе ж щойно обрали, — сказала. — Імунітет захищатиме тебе ще дев'ять років.

— Мгм.

— І ти ще не встиг нікому насолити. А влада з моменту твого обрання ще не змінилася.

— Це так.

— Отже, прокурор, який наміряється висунути тобі звинувачення, або налаштований на самогубство, або зібрав справді вагомі докази.

— Коли ти розглядаєш справу під таким кутом...

— Я згодна.

— Тобто?

— Тут точно щось не так, — сказала адвокатка, підтягуючись до уголів'я. — Але можеш спати спокійно. Щойно я вийду звідси, тебе представлятиме «Желязний і МакВей».

Перш ніж Себастьян встиг озватися, вона подарувала йому легку усмішку, що зникла з її обличчя так само швидко, як і з'явилася. Вказала гостю на двері.

— Наразі все, — оголосила. — А тепер повертайся на Шука й берися винюхувати все довкола.

— Винюхувати?

— Хтось націлився на тебе, Сендале. Розвідай це питання, щоб я знала, у кого мені самій варто цілитися.

За мить він вийшов із кімнати, а Хилка покликала медсестру. Заявила, що виписується за власним бажанням і, будучи цілком притомною, вимагає надати їй відповідні документи.

Вона завершила формальності у кімнаті для медсестер. А повернувшись до палати, побачила, що хтось помістив нещасний віник від Сендала до маленької вазочки. Проте жінку цікавило інше. Поруч стояла ще одна ваза з чорною трояндою. Незвичайний подарунок, хоча, можливо, доречний для жінки, яка любить «Iron Maiden».

Вона підійшла до квітки і побачила, що поряд лежить аркуш паперу, складений навпіл. Розгорнула його та переглянула коротке повідомлення. Зводилося воно до одного речення:

«Облиш цю справу, якщо не хочеш проблем».

2 «Скайлайт», вул. Золота

Ніхто, мабуть, не очікував, що Хилка так швидко знову з'явиться в коридорі фірми. І точно не Кордіан, тому що востаннє він її бачив непритомною та під'єднаною до крапельниці. Він залишив лікарню ввечері, маючи намір повернутися туди відразу після того, як відпрацює обов'язкові вісім і теоретично додаткові чотири години в «Железний і МакВей».

Тим часом тепер спостерігав, як давня патронка спритно пробирається крізь офісних працівників, які юрмилися на двадцять першому поверсі «Скайлайту». Бракувало зазвичай притаманної їй грації, але їй усе одно вдавалося набагато краще рухатися крізь натовп, ніж йому.

— Хилка? — озвався чоловік.

— Хтось каже, що радше Відхилка.

— Що?

— Нічого. Заходь до мого кабінету, Зордоне. Маємо справу.

— Ти здуріла?

Вона проминула його, прямуючи до кабінету. Зупинилася просто перед дверима, доки він став позаду неї. Схрестив руки на грудях і чекав. Він знав, що вона не буде в захваті від того, що застане.

— Що це таке, курва мати? — запитала правниця.

— Табличка з ім'ям, прізвищем і посадою.

Вона тицьнула вказівним пальцем у шматок металу на дверях.

— Це має звідси зникнути.

— Можливо, воно зникне, але сумніваюся, що людину, яка сидить усередині, легко...

Не встиг закінчити свою думку, як Йоанна вхопила клямку дверей. Штовхнула двері якомога дужче і кинулася всередину, як ураган. Чоловік, який сидів за столом, схопився на ноги.

— Забирайся, — звеліла вона.

Адвокат виричав очі.

— Але...

— Це мій кабінет, — сказала жінка, озираючись. — Шуруй звідси.

На мить запала важка тиша. Кордіан подумав, що було б добре припинити конфлікт, придушити його в зародку, доки не дійде до ескалації. Проте треба було мати на увазі, що Хилка стала партнером. Фактично, вона могла викинути з посади кожного, крім тих, хто був їй рівню в службовій ієрархії. А таких були одиниці — і той нещасний, який опинився в цьому кабінеті, точно до них не належав.

Йоанна затримала погляд на книжковій полиці.

— Що це? — запитала вона. — Де мої Вальтоші?

— Що...

— Праці Гофманського та Вальтоша з кримінального права.

Оринський прокашлявся.

— Вона їх колекціонує, — пояснив він. — Кожне видання іншого кольору.

— Але я займаюся цивільним правом... — безпорадно відповів нещасний.

Йоанна пирхнула.

— Тоді тим паче маєш звідси зникнути.

Кордіан уже мав заготовлену репліку, якою намагатиметься переконати чоловіка якомога швидше втекти з поля бою, але не встиг нею скористатися. Адвокат хутко второпав, що його вже не має бути в кабінеті. Він узяв кілька тек, закрив ноутбук, всунув його під пахву і чимшвидше попрямував у коридор.

Оринський зачинив за ним двері.

— Мене немає зовсім трохи, а Валтоші уже зникають, — пробурмотіла Хилка, підходячи до столу. Сперлася на край, наче раптово втратила сили.

Кордіан підійшов до жінки. Якусь мить хотів підтримати її, але, коли та озирнулася й кинула на нього застережливий погляд, одразу ж здався. Вони знали одне одного доволі добре, щоб порозумітися без слів.

Йоанна обійшла стіл і важко опустилася на крісло.

— Попереджаю, Зордоне. Не глипай на мене так.

— Як?

— Як дурень на каганець.

Він сів у незручне крісло по інший бік столу й здійняв брови.

— Ще один фразеологізм, якого ти не знаєш, чи не так?

— Мгм, — підтвердив.

— В Google пошукаєш, — кинула, а потім відсунула папери на край столу. — Але спершу знайдеш мені все, що вдасться, на тему імунітету суддів Конституційного Суду.

Кордіан знову виричався на неї, як на привида. Попри все, що сталося вчора, він не пропустив новини про те, що прокуратура має намір висунути звинувачення Себастьяну Сендалу. Власне, ніхто не міг пропустити такої новини — це була справа безпрецедентна. Сам факт того, що обвинувачі казали про це публічно, наштовхував на думку, що відбувається щось серйозне.

— Чому це тебе цікавить? — запитав нарешті.

— Тому що до мене прийшов Сендал.

— Але...

— Він відвідав мене в лікарні. Приніс мені якісь бур'яни.

— Що?

— Квіти. Ти ж знаєш, як я таке люблю.

Оринський ковтнув слину і нервово почухав потилицю. Формально Хилка вже не була його патронкою, і нічого не змушувало його вести з нею будь-які справи. Він міг похвалитися лише статусом junior associate 2, а вона була серед партнерів фірми. Професійна прірва між ними фактично виключала співпрацю. От тільки їй легко було засипати з особистих міркувань.

Відкинув цю думку. Відучора він змагався з оцінкою їхніх стосунків і... Ні, власне, не відучора. Він робив це відтоді, як зустрів Хилку.

— Бачу, щось явно не так, — сказала вона. — Викинь це з себе й берімося до роботи.

— Щось? Та усе не так.

— Тобто? Мені так не здається. — Вона озирнулася. — Окрім зниклих Валтошів, звісно.

— Ти щойно вийшла з лікарні.

— Саме так.

— А потрапила туди, бо...

— Затнись на цьому слові, бо відірву язика, Зордоне.

Він кивнув. Не мав наміру повідомляти когось про стан, у якому знайшов її в спальні, але, насправді, йому й не потрібно було цього робити. Кожен, хто хоча б трохи знав Йоанну, міг дійти до істини шляхом короткої дедукції. Однак Кордіан вирішив залишити цю думку невимовленою.

Він провів рукою по краватці, глипаючи на адвокатку спідлоба.

— Ти не можеш взятися за нову справу, — пробурмотів.

— Ні? Хто мені заборонив?

— Ти підписала контракт, у якому погодилися захищати батька.

— Не важливо.

— *Pacta sunt servanda* 3.

Хилка витріщилася на нього й відкинулася на спинку крісла. Навіть вона виглядала так, наче вирішила викликати сили пекла й змусити вогонь пожерти того, хто навпроти.

— Ти атакуєш мене латиною?

— Я просто кажу, що контрактів дотримуються.

— Це виклик.

— Не зрозумів?

— Ніхто не нападає на мене латиною — а знаєш, чому? — спитала, не чекаючи відповіді. — Тому що всі знають, що програють у цій сутичці. Але, оскільки ти кинув рукавичку, я її підніму.

— Хилко...

— *Te futueo et caballum tuum* 4.

— Я не знаю, що це означає.

— У вільному перекладі? Ну, польською це звучить не так піднесено. Пораю тебе і коня, на якому їдиш.

Кордіан не дуже тямив, що на це відповісти. Нервово поворухнувся в кріслі й озирнувся, наче шукав допомоги десь у кімнаті. Раптом почувся так, наче він перший день на роботі. Ніби щойно залишив нору, у якій в окремих боксах метушилися практиканти та стажисти, і вперше постав перед патронкою.

А все ж, від того часу вони пройшли довгий шлях. Це було нелегко, мабуть, для обох сторін, але врешті-решт важко було навіть сказати, що вони навчилися жити одне з одним — їхня емоційна близькість пішла значно далі. Вона наблизилася до симбіозу.

— Тобі вже відібрало мову? — спитала правниця. — А це лише початок мого латинського арсеналу. Я мала дуже хорошого викладача під час навчання в університеті.

— Слухай...

— Ти вже не можеш відступити. Ти кинув виклик, тому це триватиме доти, доки я не захочу це припинити.

— Гаразд, — сказав він, розстібаючи ґудзик на піджаку. — Можеш скільки завгодно балакати зі мною латиною, але...

— О, щоб ти знав, так і буде. Емілі Роуз 5 порівняно зі мною — невинне мовчазне дитя.

— Чого не можна сказати про Сендала.

— Ну, до мовчазних він, звісно, не належить.

— А до невинних?

— Цього я ще не знаю, — відповіла жінка, підводячи погляд. — Зрештою, ти знаєш, яке це для мене має значення.

— Жодного.

— Отож-бо, — підтвердила вона. — Конкретно зараз мене цікавить, можуть у цій ситуації з нього зняти недоторканність, чи ні?

— А якою є ситуація?

— Дізнаємося о п'ятнадцятій. Тоді він прийде до «Скайлайту», щоб усе проспівати. А ти до того часу станеш фахівцем у цій темі.

Вона багатозначно зиркнула на двері, і Кордіану вистачило розуму не протестувати. Він знав, що колишня патронка шукає собі лиха, але вона й сама це чудово усвідомлювала. Іменні партнери повернули її до фірми і підвищили лише тому, що в них не було вибору, але поставили одну умову. Вона мала захищати свого батька. Батька, з яким не спілкувалася вже багато років.

Оринський не мав уявлення, чому так було — принаймні до попереднього вечора. Тоді з її п'яного бурмотіння йому вдалося витягти чітку заяву: вона не мала наміру представляти Філіпа Оберталя, оскільки не захищає педофілів.

Кордіан став перед дверима. Хвилину помовчав, не озираючись.

— Я розберуся з Желязним, — сказала Йоанна. — Це формальність.

— Я так не думаю.

— Якщо він хоче, щоб адвокатська фірма захищала мого батька, нехай знайде іншого адвоката.

Лише тепер Оринський обернувся.

— Йому не залежить на тому, аби його представляла компанія. Він хоче, щоб це ти...

— Я чудово знаю, чого він хоче. І кажу тобі, що розберуся з цим. — Хилка озирнулася, ніби шукала своїх речей, які раніше лежали в кабінеті. — А тепер, іди штудіювати тему, Зордоне. Зустріч о п'ятнадцятій годині.

Він кивнув і вийшов у коридор. Какофонія голосів одразу вдарила по ньому. Якби й хотів витягти з цього щось суттєве, то не вдалося б. До нього доходили лише окремі слова, вирвані з контексту. Глоса, термін, апеляція, правопорушення, потерпілий, дата печатки... Всі адвокати, які перекрикували одне одного, схоже, думали, що від справи, яку вони вели, залежить доля всього світу.

Оринський постояв якусь мить під дверима кабінету Хилки, водячи поглядом по працівниках, які пробігали перед ним. Більшість із них були стажистами та практикантами, але й не одному старожилу також доводилося робити щось останньої миті, а потім пробиратися крізь пообідні натовпи.

Кінець-кінцем Кордіан похитав головою й пішов до свого кабінету. Він був маленьким, але забезпечував певну приватність у цьому божевільному безладі. Чоловік зачинив двері й перевів подих.

• • •

Далі — у повній книжці «Імунітет».
nashaknyga.com.ua